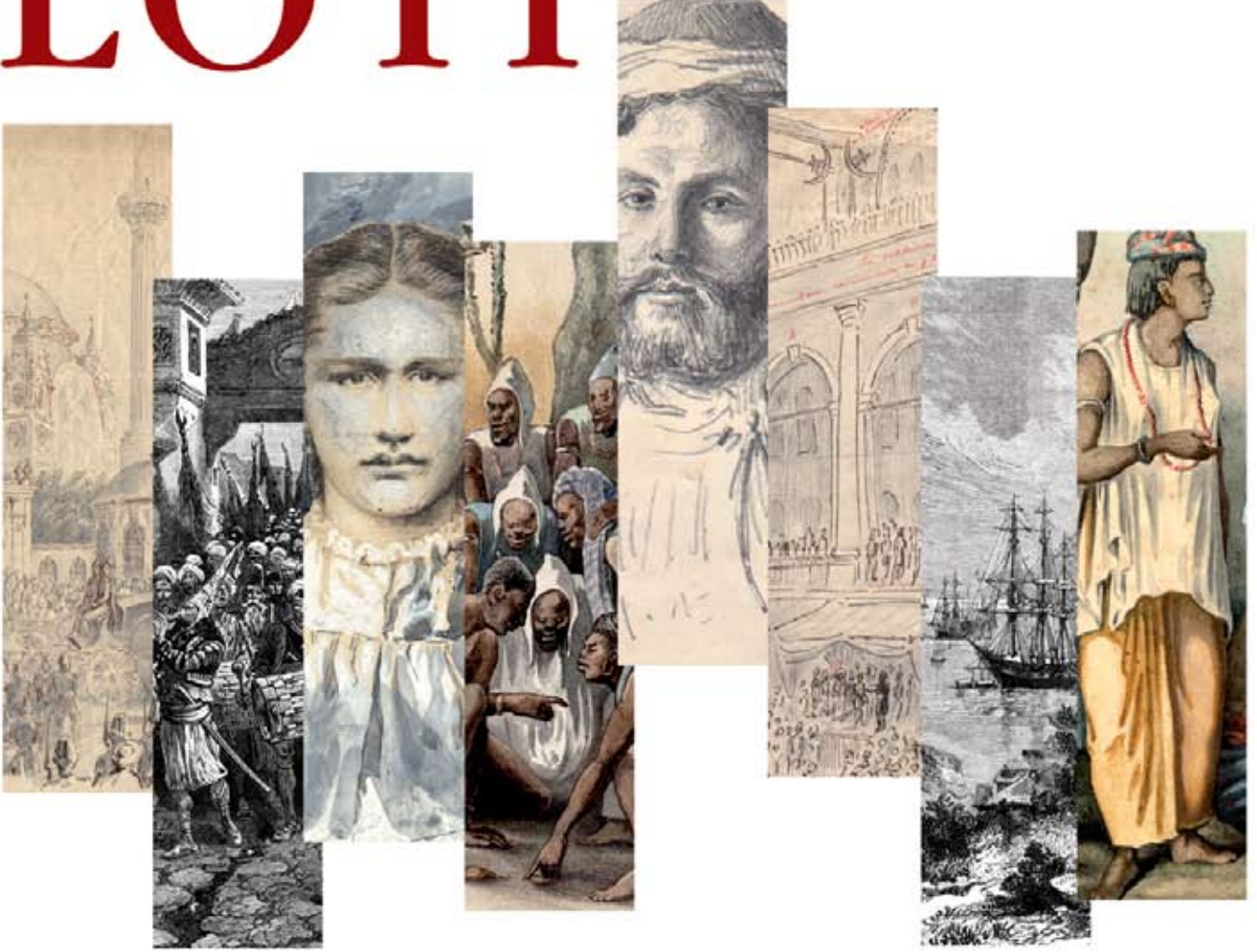

Ressam

PIERRE

LOTI

Uzun bir yolculuk...

10 - 11 Mayıs / 10 - 11 mai 2010

Kolokyum / Colloque

Pierre LOTİ

les Orientalistes et la fin du néo-romantisme

Oryantalistler ve Neo-Romantizmin Sonu

Notre Dame de Sion Fransız Lisesi / La Galerie Cumhuriyet Caddesi 127 Harbiye - İstanbul

Kırmızı

Institut Français d'Istanbul

minimale istanbul

ACAR group

9TH tacih

Cumhuriyet

lundi 10 mai

9h30 - 10h00

Accueil des participants

10h00- 10h30

Ouverture du colloque

Madame Nora Şeni, Directrice de l'IFEA, Madame Anne Potié, Directrice de l'IFI, Monsieur Bernard Grasset, Maire de Rochefort. **Présidente de séance : Madame Anne Potié**

10h30 - 12h 00

Bruno Vercier

Loti héros romantique ?

Il s'agira d'une relecture des premiers livres de Pierre Loti, ceux dont le héros Loti, pseudonyme du lieutenant Harry Grant, est visiblement modelé sur les héros romantiques, notamment ceux des poèmes d'Alfred de Musset et de Victor Hugo ; personnage lié également à toute une musique et un climat romantiques. Je mettrai ce personnage en perspective avec l'auteur et verrai ce qu'il en advient dans la suite de l'œuvre.

Pause déjeuner

13h30 - 15h30

Alain Quella-Villéger

Les Désenchantées de Pierre Loti (1906), un roman «jeune turc»

Les Désenchantées, roman à turqueries et "truqueries" dans la manière d'un anodin bal masqué orientaliste, lu encore souvent aujourd'hui comme une simple fiction sentimentale et vieillie, s'imposa vite, parmi les grands best-sellers de l'année 1906, comme « un plaidoyer en faveur du féminisme musulman » (Victor Giraud). Ce roman choqua, scandalisa même. Débats, controverses, invectives prouvent, s'il en était besoin, combien y circule une vérité sociale dérangeante alors pour le monde arabo-musulman et qui trouva en quelque sorte son prolongement logique dans la Révolution jeune-turque de 1908. L'écrivain britannique Hester Donaldson Jenkins se plaint en 1911 (Behind Turkish lattices, the story of a Turkish woman's life, Londres, Chatto and Windus), de ce que ce livre, qu'il véhicule ou non des stéréotypes discutables, constitue désormais la pierre d'angle de tous les discours sur la question des femmes musulmanes. Aussi vaut-il la peine d'en proposer une relecture, comme roman «jeune-turc»...

Pause café

15h45- 16h 30

Pierre Thomas, Patrice et Simon Rötig

Pierre Loti dessinateur Une œuvre au long cours

L'intervention des éditions Bleu autour s'articulera principalement autour de deux points :

1) Éditer Pierre Loti au XXIe siècle

C'est l'intérêt que les éditions Bleu autour portent de longue date à la Turquie qui les a amenées à s'intéresser à l'œuvre de Pierre Loti, en publiant d'abord son dernier livre, Suprêmes visions d'Orient, nourri de ses ultimes voyages à Constantinople en 1910 et 1913, puis Pierre Loti dessinateur – Une œuvre au long cours, qui rassemble pour la première fois l'ensemble de l'œuvre graphique de l'écrivain voyageur.

2) Éditer l'œuvre graphique de Pierre Loti

L'édition de Pierre Loti dessinateur fut un travail au long cours, qui a nécessité de nombreux savoir-faire, de la recension des œuvres et leur numérisation à la mise en page du livre. Elle a également procédé du choix de présenter cet important corpus sous la forme d'un récit de voyage mariant textes et images, avec la rigueur propre à un catalogue (textes de présentation, notices...).

18h30

Inauguration de l'exposition : «Pierre Loti dessinateur, une œuvre au long cours»

par le Docteur Murat Yalçıntaş, Président de la Chambre de commerce d'Istanbul.

10 Mayıs Pazartesi

9.30 – 10.00

Karşılama ve kayıt

10.00- 10.30

Kolokyumun açılışı

Prof.Dr. Nora Şeni, IFEA(Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü) Müdürü. Anne Potié, IFI(İstanbul Fransız Kültür Merkezi) Müdürü. Bernard Grasset, Rochefort Belediye Başkanı. Oturum Başkanı : Anne Potié

10.30 – 12.00

Bruno Vercier : **Loti, romantik kahraman...**

Pierre Loti'nin ilk eserleri yeniden değerlendirilecektir. Bu eserlerde kahraman aslında yazarın ta kendisidir, ancak kendini romanda Yüzbaşı Harry Grant olarak çıkarır okuyucularının karşısına. Kahramanımızın romantik özellikler taşıyan karakterlerden ve Alfred de Musset ile Victor Hugo'nun şiirlerinden izler taşıdığı açıkça görülmektedir. Harry Grant, doğal olarak romantik bir dünyadan ve romantik tınılardan oluşan bir müzikten yaratılmıştır. Harry Grant ile Pierre Loti arasındaki bağı açıklayan ve bunun romanın gelişimini nasıl etkilediğini ortaya koyan bir konuşma...

Yemek arası

13.30 – 15.30

Alain Quella-Villéger

Les Désenchantées (Mutsuz Kadınlar) Pierre Loti (1906)

Bugün hâlâ okunan "Mutsuz Kadınlar" 1906'da yayımlandığında o yılın en çok okunanları arasına girmeyi başarmıştı. Roman, " Müslüman Kadının Manifestosu" ydu, basit bir kurguya ve alışılmış bir duygusal dokuya sahipti. Türklere özgü durumları Oryantalist bir bakış açısıyla kurgulayan bu roman, yayımlandığı dönemde büyük ses getirmiştir. Eserde 1908'de gerçekleşecek olan Jön Türk hareketini hazırlayan tartışmaları, çatışmaları ve Müslüman-Arap dünyasını rahatsız eden birçok toplumsal gerçeği bulmak mümkündür.1911'de İngiliz yazar Hester Donaldson Jenkins, bu kitapta ortaya konan görüşlerin benimsenmiş düşüncelere uysa da uymasa da, bu kitabın bundan sonra Müslüman kadınlar konusundaki tüm söylemlerin temel taşı olacağını belirtmektedir.(Behind Turkish lattices, the story of a Turkish woman's life, Londres, Chatto and Windus).

Kahve Molası

15.45- 16.30

Pierre Thomas, Patrice ve Simon Rötig

Ressam Pierre Loti – Uzun Bir Yolculuk

Bleu Autour Yayınlarının konuşması iki ana noktaya dayanacaktır :

1)XXI. Yüzyılda Pierre Loti'yi yayımlamak

Önce 1910 ve 1913'te İstanbul'a yaptığı son yolculuklardan esinlenen Suprêmes visions d'Orient (Doğudan Yüce Görüntüler) adlı eserini, sonra da gezgin yazarın çizdiği resimlerin tümünü bir araya getiren Ressam Pierre Loti 'i yayımlayan Bleu Autour Yayınlarının Pierre Loti'ye ilgisi, uzun zamandır Türkiye'ye duydukları ilginin bir uzantısıdır.

2)Pierre Loti'nin grafik eserlerini yayımlamak

Ressam Pierre Loti adlı kitabın yayınlanması uzun soluklu bir çalışma olmuş, bu çalışma eserlerin sayılıp numaralanmasından kitabın sayfa düzenine kadar birçok bilgi gerektirmiştir. Sonuçta bu önemli eserin, metinlerle resimleri katalog titizliğiyle (sunum metinleri, notlar...) bir araya getiren bir gezi anlatısı şeklinde sunulması yöntemi benimsenmiştir.

18.30

Sergi Açılışı : «Ressam Pierre Loti – Uzun Bir Yolculuk»

adlı serginin açılışını İTO Başkanı Dr. Murat Yalçıntaş yapacaktır.

mardi 11 mai

8h30 - 9h00

Accueil des participants

Président de séance : Monsieur Alexandre Toumarkine

Secrétaire Scientifique de l' IFEA

9h00 - 10h30

Professeur Necdet Hacıoğlu, Université de Balıkesir

La Turquie vue par Pierre Loti !

En littérature française, Loti et la Turquie sont devenus deux noms inséparables. Plus de sept œuvres littéraires ont été réalisées à l'aide de ceux-ci. La Turquie leur a apporté la beauté, le mystère exotique, et Loti, sa sincérité, son cœur, ses yeux et son esprit. Dans les œuvres de Pierre Loti, quand on dit Turquie, en fait tout se résume à Istanbul. A part Istanbul, Loti a aussi connu successivement Izmir, Bursa et Edirne. La vie que Loti a eu en Turquie peut être analysée en deux étapes. La 1ère, c'est la période 1876-1908 où Loti est écrivain. C'est à cette époque qu'il a écrit tous ses romans et considéré la Turquie comme une seconde patrie. C'est la période qui coïncide avec le règne le sultan Abdulhamid II. La 2nde étape, c'est celle où Loti est diplomate et militaire. C'est la période où Abdulhamid est destitué et où la Turquie se retrouve dans la guerre.

10h45 - 12h00

Professeur Yücel Bulut, Université d'Istanbul

Pierre Loti, Ami des Turcs

Avec ses romans tels que Aziyadé et Les femmes imaginaires, il a été un auteur suivi de près par les milieux littéraires turcs. Plus important encore, après les guerres des Balkans, il a été admis comme "Ami des Turcs" lorsqu'il écrivit des articles politiques à l'encontre de la campagne anti-Ottoman et anti-Turc répandue en Europe. Une association a été fondée en son nom, et celui-ci fut par ailleurs donné à une des rues les plus centrales de l'Istanbul de l'époque. Ce communiqué tentera d'évaluer la signification que comporte le fait d'admettre Pierre Loti comme "Ami des Turcs", ainsi que le contenu de ses activités par rapport aux événements et aux œuvres politiques de l'époque.

12h15 - 13h30

Professeur Bige Sükân Yavuz Université d'Ankara

Pierre Loti du point de vue des relations turco-françaises de la période de la guerre d'indépendance

Pierre Loti, l'écrivain français de renommée grand ami des Turcs, a écrit, après sa première œuvre Aziyadeh (1879) portant sur les Turcs, de nombreux romans et histoires. A partir de la guerre des Balkans, Loti est l'auteur de nombreux livres et articles écrits dans le but de défendre la Turquie face aux opinions publiques européennes et françaises. En consolidant cette mission qu'il s'est donnée par ses articles parus dans la presse française, en plus des quatre livres et la brochure qu'il a édités surtout après l'armistice de Moudros du 30 octobre 1918, Loti avait pour principal souci d'éclairer l'opinion publique française qui ne connaissait pas suffisamment les Turcs, ou qui les connaissait mal.

Il est indéniable que l'opinion publique peut influencer sur la politique extérieure tout autant que sur la politique intérieure. Par conséquent, il ne faut pas en négliger la portée dans les relations diplomatiques. Néanmoins, on ne peut parler d'opinion publique sur une question dont la population n'est pas informée. Les créateurs d'opinion publique, du fait de leur place de protagoniste dans la société, contribuent à former une opinion en diffusant leurs réflexions et leurs convictions à travers la presse et les moyens de diffusion non individuels. Dans cette perspective, il ne serait pas faux d'évaluer Pierre Loti comme un créateur d'opinion publique qui, à travers ses articles et ses livres, a profondément influencé les Français en faveur de la Turquie, alors que ceux-ci ne la connaissaient pas ou étaient en proie à des préjugés, de par la propagande grecque et arménienne.

13h30 - 13h45

Clôture du colloque

Alexandre Toumarkine

11 Mayıs Salı

8.30 – 9.00

Karşılama ve kayıt

Oturum Başkanı : Alexandre Toumarkine IFEA, Bilim Sekreteri

9.00 – 10.30

Prof.Dr. Necdet Hacıoğlu -Balıkesir Üniversitesi

Pierre Loti'nin gözüyle Türkiye

Fransız edebiyatında, Loti ve Türkiye ayrılmaz iki isim haline gelmişlerdir.Bu birlikte anılma, birçok edebî esere esin kaynağı olmuştur. Türkiye, bu eserlere güzelliğini, egzotik gizemini, Loti ise, içtenliğini, kalbini, gözlerini ve ruhunu katmışlardır.

Pierre Loti'nin eserlerinde Türkiye denilince aslında her şey İstanbul'dur. Loti Türkiye'de İstanbul'dan başka sırasıyla İzmir, Bursa ve Edirne'yi de tanımıştır. Loti'nin Türkiye'de geçirdiği yaşantı iki dönemde incelenebilir: I. Dönem (1876-1908) Loti'nin Yazarlık dönemidir. Bu dönemde tüm romanlarını yazdığı, Türkiye'yi ikinci bir vatan olarak gördüğü, Sultan II. Abdülhamit'in saltanatını sürdürdüğü dönemdir. 2. Dönem Loti'nin diplomat ve asker olduğu dönemdir. Yani Abdülhamit'in tahttan indirildiği ve Türkiye'nin de savaşın içinde bulunduğu dönemdir.

10.45 – 12.00

Yard. Doç. Dr.Yücel Bulut - İstanbul Üniversitesi

Türk Dostu Pierre Loti

Pierre Loti, Aziyade ve Hayal Kadınlar gibi romanlarıyla Türk edebiyat çevrelerinde ilgiyle izlenen bir kişi olmuştur. Daha da önemlisi, Balkan Savaşları sonrasında Avrupa'da yaygınlaşan Osmanlı-Türk aleyhtarı kampanyaya savaş açan siyasi yazılar yazdığı için de 'Türk Dostu' olarak kabul görmüş, adına dernek kurulmuş, dönemin İstanbul'unun en merkezi caddelerinden birine adı verilmiştir. Bu tebliğde Pierre Loti'nin 'Türk Dostu' olarak kabul edilmesinin anlamı ve çalışmalarının içeriği, dönemin siyasi olayları ve eserleri bağlamında değerlendirilmeye çalışılacaktır.

12.15 – 13.30

Prof. Dr. Bige Sükan -Ankara Üniversitesi

Kurtuluş Savaşı Dönemi Türk Fransız İlişkileri Açısından Pierre Loti

Türklerle ilgili Aziyade (1879) adlı ilk eserinden sonra pek çok roman ve hikâye yazan büyük Türk dostu, ünlü Fransız yazarı Pierre Loti, Balkan Savaşlarından başlayarak Avrupa ve Fransız kamuoyları önünde Türkiye'yi savunmak amacıyla çeşitli kitap ve yazılar yazmıştır. Özellikle 30 Ekim 1918 tarihli Mondros Mütarekesi sonrası yayınladığı dört kitap ve broşürün yanı sıra Fransız basınında çıkan makaleleriyle kendi kendine üstlendiği bu misyonu pekiştiren Loti'nin temel kaygısı, Türkleri yeterince tanımayan, hattâ yanlış tanıyan Fransız kamuoyunu aydınlatmaktır.

Kamuoyunun iç politikayı olduğu kadar dış politikayı da etkilediği yadsınamayacak bir gerçektir. Dolayısıyla diplomasi ilişkilerinde kamuoyunun rolü göz ardı edilmemelidir. Ancak halkın bilgi sahibi olmadığı bir konuda kamuoyundan söz etmek olası değildir. İşte kamuoyu yaratıcıları, toplum içindeki önderlikleri nedeniyle, kişisel olmayan basın ve duyurma araçları ile düşünce ve kanılarını yayarak kamuoyunun oluşturulmasına katkıda bulunurlar. Bu çerçevede Pierre Loti'yi Türkleri tanımayan, hatta Yunan ve Ermeni propagandasının da etkisiyle Türklerle ön yargılı yaklaşan Fransızları gerek yazılarıyla gerekse kitaplarıyla Türkiye lehine derinden etkileyen bir kamuoyu yaratıcısı olarak değerlendirmek hiç de yanlış olmayacaktır.

13.30 – 13.45

Kolokyumun kapanışı

Alexandre Toumarkine

Eş zamanlı çeviri sağlanacaktır
traduction simultanée assurée

Kayıt için / pour réserver
pierrelotikolokyum@nds.k12.tr
+90 212 240 61 74

Notre Dame de Sion Fransız Lisesi
Cumhuriyet Cad. 127 Harbiye 34373 İstanbul